

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Br: 02-03-17000

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Podgorica, 15.12.2021. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
-n/r ministra, gospodina prof. dr Ratka Mitrovića-

Poštovani gospodine Mitroviću,

Povodom *Predloga nacionalnog plana implementacije Minimatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2022-2023 i Izvještajem o Minimata inicijalnoj procjeni*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga nacionalnog plana, s Akcionim planom i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.*

Uvidom u dostavljeni tekst Nacionalnog plana i Izvještaja o analizi uticaja propisa utvrđeno je da je za implementaciju Akcionog plana koji obuhvata 20 aktivnosti za period 2022-2023. godina, potrebno izdvajanje iz budžeta u iznosu od 45.000,00€. Od ovog iznosa za 2022. godinu planirano je 20.000,00€ budžetom Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma na aktivnosti Unapređenje i implementacija pravnog i strateškog okvira poglavlja 27 i sprovođenja Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila (programski kod 18 003 001 001). Takođe implementacija propisa prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze u dijelu koji se odnosi na Ugovor o zajmu sa Svjetskom bankom odnosno realizacija aktivnosti planiranih projektom „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“ u iznosu od 287.542,00€. Akcioni plan obuhvata i realizaciju određenih aktivnosti za koje su finansijska sredstva obezbijeđenja kroz projekte UNEP-a i IPA III.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja sa aspekta državnog budžeta nema primjedbi na tekst Nacionalnog plana implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2022-2023 i Izvještajem o Minamata procjeni.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Miloško Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
NAZIV PROPISA	Nacionalni plan implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2022-2023 i Izvještajem o Minamata inicijalnoj procjeni
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez primjene propisa ("status quo" opcija)? <p>- Crna Gora je potpisnica Minamatske konvencije od septembra 2014, a istu je ratifikovala u martu 2019. Ratifikacijom Minamatske konvencije, Crna Gora se obavezala da će promovisati razvoj i implementaciju strategija i programa za identifikovanje i zaštitu stanovništva od izloženosti živi i živinim jedinjenjima, naročito ranjivih grupa. Nacionalni plan za implementaciju Minamata konvencije doprinijeće ispunjenju obaveza koje proizilaze iz Minamata konvencije.</p> <p>- Živa (Hg) je prirodni element, koji se zbog svojih jedinstvenih svojstava (sjajan metal koji je tečan na sobnoj temperaturi) koristi na različite načine. Čista živa se rijetko nalazi u prirodi, a dobija se većinom iz rude cinabarit. Živa i većina njenih jedinjenja su veoma toksični po ljude i životnu sredinu, čak i relativno male doze/koncentracije mogu da imaju ozbiljno štetno dejstvo na neurološki razvoj.</p> <p>- Postoje grupe ljudi koje su podložnije uticaju žive, to jeste oni koji su osjetljiviji na dejstvo žive i oni koji su izloženi visokim nivoima žive. Kao ciljne grupe definisani su fetusi, novorođenčad i djeca s obzirom da su posebno podložni, zbog osjetljivosti nervnog sistema koji se tek razvija. Drugu grupu čine oni koji su izloženi visokim nivoima žive, bilo kroz posao, ili proizvodima koji sadrže živu ili su izloženi koncentracijama žive u određenoj sredini.</p> <p>- Bez primjene propisa došlo bi do nepoštovanja obaveza propisanim Minamatskom konvencijom, kao i do zagađenja životne sredine živom i proizvodima koji sadrže živu.</p>	
<p>2. Ciljevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. <p>- Nacionalni plan implementacije Minamata konvencije za period 2022-2023. treba da, na</p>	

bazi analize i ocjene stanja u Crnoj Gori, utvrdi glavne strateške pravce i mjere za razvoj sistema upravljanja živom u Crnoj Gori, koji će biti u potpunosti usaglašen sa zakonodavstvom i praksom EU i da kroz međuresornuu saradnju obezbijedi ravnomjernu zaštitu zdravlja i životne sredine od štetnih uticaja žive.

- Donošenje Nacionalni plan implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2022-2023 planirano je Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2021. godine.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Obaveza donošenja Nacionalnog plana implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2022-2023 i Izvještajem o Minamata inicijalnoj procjeni utvrđena je Zakonom o potvrđivanju Minamatske konvencije o živi ("Sl list CG-Međunarodni ugovori", br. 003/19). U skladu sa članom 20 Minamatske konvencije Crna Gora može na osnovu početnog ispitivanja izraditi i sprovesti plan za ispunjavanje obaveza koje proističu iz ove Konvencije. Svaki takav plan se šalje Sekretarijatu odmah nakon usvajanja.

U cilju sprovođenja zahtjeva Minamatske konvencije, Crna Gora je u periodu 2016-2017. izradila Minamata inicijalnu procjenu (MIA), kroz projekat finansiran od strane GEF-a, a u cilju obezbjeđivanja činjenica o stanju u Crnoj Gori u ovoj oblasti i podržavanja procesa donošenja odluka, kako u pogledu ratifikacije, tako i potrebnih koraka koje je neophodno preduzeti u daljem postupku implementacije Konvencije. U okviru izrade MIA-e, izrađen je Inventar žive za 2015, koji je sastavni dio ovog dokumenta, i obuhvata presjek stanja u svim kategorijama za koje se smatra da mogu biti izvori emisije žive u životnu sredinu, u skladu sa zvaničnim Vodičem za identifikaciju i kvantifikaciju emisije žive, izrađenog od strane Odjeljenja za hemikalije Programa zaštite životne sredine Ujedinjenih nacija (UNEP).

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
Donošenje
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Pozitivan uticaj Nacionalnog plana implementacije Minamatske konvencije o živi ostvariće se u odnosu na životnu sredinu u cjelini i na cjelokupno stanovništvo Crne Gore. Takođe, Akcionim planom predviđaju se aktivnosti koje su dužni da sprovedu organi državne uprave u cilju obezbjeđivanja boljeg upravljanja živom u svim fazama životnog ciklusima.

- Predlog Nacionalnog plana implementacije Minamatske konvencije neće izazvati

- dodatne troškove građanima. Operaterima, tj. zagađivačima koji emituju/ispuštaju živu, ili upotrebljavaju proizvode koji sadrže živu, predviđaju se troškovi u skladu sa važećim propisima prilikom izvršavanja određenih mjera predviđenih Akcionim planom. Naime, uvoz i upotreba proizvoda koji sadrže živu su zabranjeni i ograničeni propisima koji su donešeni prethodnih godina. Nakon isteka zaliha navedni proizvodi postaju otpad sa kojima se takođe postupa u skladu sa propisima kojima je uređeno upravljanje otpadom. Važno je istaći da su bezbjedniji proizvodi dobri i za potrošače i za poslovanje kompanija. Cijene proizvoda koji ne sadrže živu nisu statične, one su visočije na početku, ali se smanjuju sa porastom tražnje. Pored toga, zamjena najopasnijih hemikalija je način da se smanje troškovi vezani za rukovanje opasnim hemikalijama (upotreba posebnih ličnih zaštitnih sredstava, primjena mjera za smanjenje rizika, upravljanje opasnim otpadom i sl).
- Takođe, u cilju investiranja u tehnološke procese i njihovo usklađivanje sa BATovima, operateri postrojenja koja podliježu obavezi posjedovanja integrisane dozvole (u skladu sa Zakonom o industrijskim emisijama), obavezni su da ulože značajna finansijska sredstva koja u cjelosti padaju na njihov teret. Sredstva su procijenjena od strane operatera prilikom izrade Detaljnih specifičnih planova za implementaciju Direktive o industrijskim emisijama i ista su prikazana u Akcionom planu za ispunjavanje završnih mjerila za Poglavlje 27- životna sredina i klimatske promjene. Važno je ukazati da su smanjenja emisija žive u vazduh i ispuštanja u zemljište i vode, samo jedna od komponenti koje su predviđene BATovima.
  - Primjenom propisa ne stvara se novi privredni subjekat i ne utiče se na ograničavanje konkurencije na tržištu.
  - U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?;**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Akcioni plan obuhvata ukupno 20 aktivnosti, koje će se realizovati u periodu 2022-2023, sa precizno definisanim rokovima, nosiocima aktivnosti, indikatorima verifikacije i procijenjenim sredstvima. Iz budžeta je planirano izdvajanje u iznosu od 45.000 eura i to uglavnom za podizanje svijesti javnosti o štetnosti i uticaju žive na životnu sredinu i zdravlje ljudi. Od čega je 20.000 € za 2022. planirano budžetom Ministarstva ekologije: Program Ekologija i priroda 18 003, Podprogram ekologija 18 003 001, Aktivnost: Unaprjeđenje i implementacija pravnog i strateškog okvira

Poglavlja 17 životna sredina i klimatske promjene i sprovođenje Akcionog plana za ispunjavanje završnih mjerila 18 003 001 001.

- Obezbjedivanje sredstava predviđeno je u periodu od 2022-2023.
- Implementacija propisa prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze u dijelu koji se odnosi na Ugovor o zajmu sa Svjetskom bankom odnosno realizacija aktivnosti planiranih projektom "Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje" za uspostavljanje sistema za centralizovano prikupljanje podataka za sve vrste i količine otpada u iznosu od 271.900 € bez PDV-a. Akcioni plan obuhvata i realizaciju određenih aktivnosti za koje su finansijska sredstva obezbijedena kroz projekte „Jačanje sinergije između Bazelske, Roterdamske, Stokholmske i Minamata konvencije” (specijalni program UNEP), IPA III i „Postepeno isključivanje proizvoda koji sadrže živu u sektoru zdravstva”(Sredstva obezbijedena od Svjetske zdravstvene organizacije).
- Propis ne podrazumjeva donošenje podzakonskih akata.
- Implementacijom propisa neće se direktno ostvariti prihodi za budžet Crne Gore, ali u zavisnosti od primjene određenih mjera može se indirektno na to uticati.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.**

- U izradi Nacionalnog plana implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2021-2025 i Izvještajem o Minamata inicijalnoj procjeni, nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Na osnovu člana 12 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG”, broj 041/18), Ministarstvo je uputilo Javni poziv naučnoj i stručnoj javnosti, naučnoistraživačkim ustanovama i ustanovama visokog obrazovanja, privrednim subjektima, nevladinim organizacijama, građanima i svim zainteresovanim subjektima, za učešće u javnoj raspravi o Nacrtu nacionalnog plana implementacije Minamatske konvencije o živi, s Akcionim planom za period 2022-2023 i Izvještajem o Minamata inicijalnoj procjeni. Javna rasprava je trajala do 4. januara 2021. godine i tokom iste nijesu dostavljene sugestije.

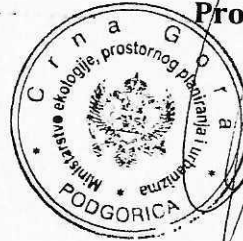
7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne očekuju se prepreke u sprovođenju Nacionalnog plana.
- Svi nosioci aktivnosti će uložiti maksimalne napore na ispunjenju ciljeva predviđenih Nacionalnim planom.
- Glavni indikator je poštovanje obaveza propisanih Minamatskom konvencijom, kao i ispunjenje ciljeva predviđenih u pregovaračkom poglavlju 27.
- Aktivnosti na praćenju sprovođenja Nacionalnog plana koordiniraće Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (MEPG). Svaki nosilac aktivnosti iz Akcionog plana dužan je da po završetku druge kalendarske godine, a po potrebi i češće, dostavi MEPG podatke u vezi sa realizacijom aktivnosti utvrđenih Akcionim planom. MEPG je zadužen za koordinaciju prikupljanja i objedinjavanje podataka i pisanje Izvještaja o sprovođenju Plana, a na osnovu podataka sa kojima raspolaže

kao primarno nadležan organ za upravljanje hemikalijama, kao i podataka koje dostave drugi nosioci pojedinih aktivnosti iz Akcionog plana u skladu sa svojim nadležnostima. Izvještaj se dostavlja Vladi preko Generalnog sekretarijata Vlade.

Podgorica, 15.12.2021. godine

MINISTAR
Prof. dr Ratko Mitrović